

Drugsgebruik is  
voor de economie

#40  
APRIL 2018

# DURF DENKEN

COMMUNITYMAGAZINE VAN DE UGENT

[ugent.be/durfdenken](http://ugent.be/durfdenken)

UNIVERSITEIT  
GENT

DENKEN  
EN DOEN

Drie *durfdenkers*  
aan het woord

# REACTOR





## VEG-I-TEC, PROEFTUIN VOOR INNOVATIE

Op haar Campus Kortrijk investeert de UGent in de bouw van VEG-i-TEC: een nieuw onderzoeks- en expertisecentrum voor de verwerking van groenten en aardappelen. De ambitie: uitgroeien tot een Europees referentiecentrum, met de klemtoon op innovatie en duurzame watertechnologie, dat de kloof dicht tussen onderzoek en de toepassing ervan door de voedingsbedrijven. Het nieuwe gebouw moet tegen de zomer van 2020 operationeel zijn.

'West-Vlaanderen heeft wereldspelers in de industriële verwerking van groenten', zegt **professor Imca Sampers** (vakgroep Levensmiddelentechnologie, Voedselveiligheid en Gezondheid), die VEG-i-TEC coördineert. 'Het ligt dan ook voor de hand dat we ons expertisecentrum dicht bij die bedrijven vestigen: we willen met de sector kennis, ervaring en processen uitwisselen. Hoe kunnen we groenten duurzaam en schoon wassen, verwerken en verpakken, op zo'n manier dat de kwaliteit en de voedselveiligheid gewaarborgd blijven? Hoe springen we zuiniger om met water en energie? Hoe vermijden we dat groenten tijdens het verwerkingsproces verloren gaan? De bedrijven moeten van nabij kunnen zien waar VEG-i-TEC mee bezig is, zodat ze onze resultaten vlotter kunnen toepassen in hun eigen bedrijfsprocessen.

In VEG-i-TEC zullen we innovaties testen en evalueren, proefinstallaties ter beschikking stellen en bedrijven de kans geven om hun processen te laten screenen. De opgedane kennis en expertise vertellen we dan in de opleidingen van studenten en in workshops voor bedrijven.'



## VEERTIG EDITIES DURF DENKEN!

Maar liefst 40 edities van het magazine *Durf Denken* zijn de revue gepasseerd. Tijd voor iets nieuws! De komende maanden zal *Durf Denken* niet verschijnen, om je in het najaar te verrassen met een gloednieuw concept. Fris, inspirerend en een tikje gedurfd: zoals u dat van ons gewoon bent.

Tot binnenkort!



31

## ONLINE

Je vindt elke editie van het magazine *Durf Denken* via [durfdenkenmagazine.ugent.be](http://durfdenkenmagazine.ugent.be)

**DURF DENKEN** is het magazine van de Universiteit Gent en verschijnt tien keer per jaar | **Redactieadres** | Directie Communicatie en Marketing UGent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent, [communicatie@ugent.be](mailto:communicatie@ugent.be) | **Verantwoordelijke uitgever** | Rik Van de Walle, rector UGent | **Coördinatie** | Leen van Remortel | **Redactie & realisatie** | Jansen & Janssen Creative Content, [www.jaja.be](http://www.jaja.be) | **Fotografie** | Christophe Vander Eecken, Dries Luyten **DURF DENKEN** wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier vervaardigd uit 100% gerecycleerde, FSC-gecertificeerde vezels.

## INHOUD

- 6  **Hoe (on)gezond is piekeren?**  
Piekeren doen we allemaal wel, maar laat het niet uit de hand lopen
- 13  **Kort**  
De Stadsloop, Gala van de duurzame universiteit en 'chanson en wetenschappers'



19



6



24



14

14



### Wie durft echt te denken?

Een opvallende imagocampagne zette dé kernwaarde van de UGent in de kijker

19



### De Indische droom

Ayla Joncheere onderzoekt en danst

20



### Erasmus zonder papiermolen

Met 'Erasmus Without Paper' timmert de UGent aan de weg

24



### 'Ik was een laatbloeier'

Alumna Fanny Douvere waakt over het mariene erfgoed

28



### UDenkt?

10 vragen voor professor – en lid van de Jonge Academie – Lies Lahousse

31



### Hoed je voor roofdieren

Professor Peter Finke waarschuwt voor *predatory journals*



# HOE (ON)GEZOND IS PIEKEREN?

## Laat het vooral niet uit de hand lopen

Piekeren doen we allemaal wel eens. Het kan zelfs goed zijn voor onze mentale huishouding, zegt professor Ernst Koster (vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie). Maar het kan ook uit de hand lopen.

**H**oe zou u piekeren definiëren? 'De kern is: repetitief nadenken over problemen of negatieve zaken. Je hebt enerzijds angstig piekeren, dat typisch over de toekomst gaat: *Wat als mijn baas ontdekt dat ik fouten heb gemaakt, wat als er iets gebeurt met mijn kinderen?* Anderzijds heb je het meer depressieve piekeren, dat het verleden blijft herkauwen: *Hoe komt het toch dat mijn relatie mislukt is, waarom moet mij dit toch overkomen?* Beide vormen van piekeren hangen overigens samen. Een scherpe scheidingslijn is er niet: vaak gaan angstig en depressief piekeren hand in hand.'

### **Piekeren is dus iets negatiefs?**

'Op zichzelf eigenlijk niet. Piekeren kan een heel logische reactie zijn op een probleem dat je hebt. Het kan je ertoe aanzetten om er iets aan te doen. Mensen die nooit piekeren en nergens bij stilstaan, hebben een gebrek aan zelfreflectie. Donald Trump is een voorbeeld dat spontaan bij me opkomt (*lacht*). En als je verkeerde

dingen hebt gedaan en daar geen negatieve gedachten bij hebt, kom je dicht bij het nare spectrum van de psychopaat.

Piekeren is dus tot op zekere hoogte een normaal proces. Het helpt je om na te denken over je fouten zodat je ze in de toekomst kunt vermijden, of om potentiële bedreigingen te zien en daarop te anticiperen. Maar het kan wel uit de hand lopen. Dat leidt tot rumineren: onophoudelijk blijven herkauwen, blijven hangen in de focus op negativiteit, zonder dat je stappen zet om problemen op te lossen. Je krijgt dan gedachten als: *Wat als ik me altijd zo rottig blijf voelen.* Dat belet je juist om dingen te veranderen.'

### **Waarom doet u eigenlijk onderzoek naar piekeren?**

'Piekeren is een van de risicofactoren voor angststoornissen en depressies, zeker als je er niet mee kunt stoppen. Daar doen wij basisonderzoek naar. We kijken naar het cognitief functioneren van mensen, dus de manier waarop ze denken. Hoe denken mensen na over de toekomst, hoe verwerken hun hersenen informatie? Hoe richten ze hun aandacht op hun omgeving, hoe interpreteren ze wat ze zien en meemaken, kunnen ze





- controle uitoefenen op de manier waarop ze denken? Het gaat dus zowel over de inhoud als over het denkproces zelf.

Depressie is een belangrijk onderdeel van ons onderzoek. Maar piekeren komt ook voor bij mensen die geen klinische depressie hebben. Ook bij hen kan het de levenskwaliteit aantasten. Daar doen we dus ook onderzoek naar.'

### **Zijn sommige mensen vatbaarder voor piekeren?**

'Bij sommige mensen kun je inderdaad spreken van piekeren als de *default option*. Piekeren is dan een vrij stabiele trek. Vaak hangt het samen met de specifieke situatie waarin je verkeert. Wie in een echtscheiding zit, zal uiteraard meer piekeren. Het is dan gewoon een logische reactie op gebeurtenissen, net zoals een depressie ook een logische reactie kan zijn op een heel moeilijke situatie.

Recent zijn we een onderzoek gestart naar mensen die plots werkloos geworden zijn. In zo'n situatie ga je nadenken over je identiteit, je financiële situatie enzovoort. We willen onder meer nagaan of we kunnen voorspellen wie op zo'n moeilijke situatie wat constructiever gaat reageren en wie niet. Wie heeft de neiging om weg te zinken in negatieve gedachten? Wie ontwikkelt een zekere mate van cognitieve controle om die negatieve gedachten stop te zetten? De ene mens denkt al na twee mislukte sollicitaties, *het heeft toch geen zin, ik ga sowieso niks vinden*. Iemand anders kan denken: *Dit is een rottige situatie, maar misschien ook een kans om mezelf opnieuw uit te vinden*.

Het onderzoek is nog maar net begonnen – veel kan ik er nog niet over zeggen. Maar het is

“Piekeren kan een logische reactie zijn op een probleem en je ertoe aanzetten om er iets aan te doen”

de bedoeling om voorspellende elementen te definiëren die bepalen of iemand al dan niet constructief kan omgaan met stressoren. Met andere woorden: welke mechanismen zorgen ervoor dat sommige mensen het piekeren kunnen stopzetten?'

### **Hebt u al een idee?**

'Heel in het algemeen kun je een aantal strategieën bedenken om ervoor te zorgen dat piekeren niet uit de hand loopt. Een belangrijke tegenstelling is bijvoorbeeld abstract versus concreet denken. Piekeren is een manier om stil te staan bij vervelende situaties en lessen te trekken uit je fouten. Maar dan moet het denkwerk wel concreet genoeg zijn. Neem nu een echtscheiding. Je kunt denken: *Dit is afschuwelijk, waarom moet mij dit nou overkomen, dit heb ik nooit gewild*. In dat soort gedachten zit weinig dat je kan helpen om het voortaan anders aan te pakken. Maar je kunt ook





## → PROBLEEMOPLOSSEND DENKEN

Ernst Koster: 'Denk bijvoorbeeld over jezelf na in de derde persoon. Dat schept afstand, zodat je scherper kunt analyseren.'

denken: *Wat had ik anders kunnen doen? Hoe zorg ik ervoor dat ik in het vervolg niet op dit punt beland?*

Een tweede tegenstelling is het denken over je emoties. Gebeurt dat gedifferentieerd of juist niet? Denken dat je je rot voelt, geeft weinig aanleiding tot een betere analyse. Maar je kunt ook differentiëren: ik voel me alleen, in de steek gelaten, misschien ook wat teleurgesteld in mezelf. Van daaruit kun je veel meer gefocust nadenken over wat je eraan kunt doen. Voel je je alleen, dan kun je bijvoorbeeld vaker afspreken met vrienden.

Tot slot: heel veel onderzoek geeft aan dat het perspectief waarmee je over jezelf nadenkt van belang is. De neiging is uiteraard groot om

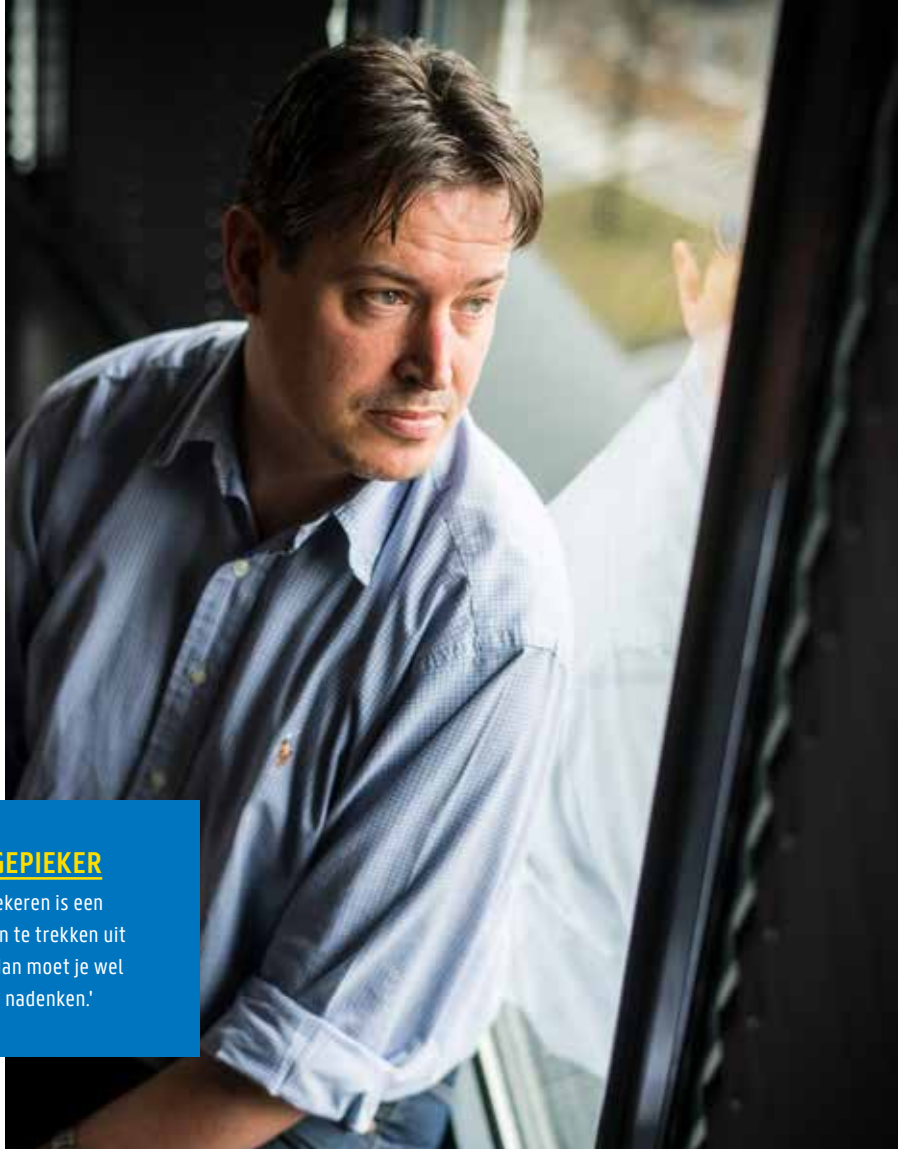
over jezelf na te denken in de eerste persoon. Maar je kunt er ook voor kiezen om over jezelf in de derde persoon te denken. Dat schept meer afstand, wat je helpt om de situatie beter te analyseren. Ook dat helpt om de negatieve emoties wat te milderen en wat meer probleemoplossend te denken.'

### **Gemakkelijker gezegd dan gedaan, allemaal.**

'Misschien wel. Maar zeker voor wie heel veel last heeft van piekeren, is er eerst een stukje bewustwording nodig: wanneer zink ik weg in problematische denkpatronen? Van daaruit kun je dan op een andere manier gaan sturen. Maar het klopt wel dat er meer nodig is.

Een eerste stap is bewustwording van de manier waarop je je aandacht richt. Trainingsen





### → LEREN UIT GEPIEKER

Ernst Koster: 'Piekeren is een manier om lessen te trekken uit je fouten. Maar dan moet je wel concreet genoeg nadenken.'

→ kunnen helpen om je bewust te maken van hoe je aandacht aan je omgeving besteedt. Dat proces is bepalend voor hoe je je voelt. Het klassieke voorbeeld is een speech die je voor collega's geeft. Terwijl je praat, krijg je vaak heel ambigue informatie. Eén collega lijkt positief te zijn, een andere zendt negatieve signalen uit. Ben je eerder gevoelig voor negatieve signalen, dan zul je geneigd zijn om alleen naar die negatieve collega te kijken. Je denkt dan: waarschijnlijk vindt hij mijn praatje niet echt zinnig. Zodat je onzeker en zenuwachtig wordt en je praatje inderdaad wat minder zinnig overkomt. En achteraf is het dat wat je je herinnert.

Met andere woorden: processen in de vroege verwerking van informatie kunnen bepalend zijn voor onze herinneringen achteraf. Het idee is om dat soort processen vroeg bij te sturen door heel gerichte trainingen. Daarin leer je om je wat sneller te oriënteren op positieve zaken en word je je ook beter bewust van de manier waarop je informatie verwerkt.'

#### **Hoe gaat dat in zijn werk?**

'We hebben onder meer een onderzoek gedaan met woordenreeksen die mensen op een computerscherm te zien kregen. Door de oogbewegingen te monitoren, merken we dat sommige mensen automatisch blijven hangen bij de negatief geladen woorden, zelfs als ze de

opdracht krijgen om een positieve zin te vormen. Maar door de positieve woorden te laten oplichten als ze ernaar keken, konden we die negatieve voorkeur afzwakken. Op die manier konden ze die spiraal doorbreken.

Natuurlijk zal zo'n computerprogramma alleen er niet voor zorgen dat je geen depressie krijgt. Maar het is wel een oefening die je gemakkelijk online kunt doen en die een waardevolle aanvulling kan zijn voor de klassieke psychotherapeutische behandeling. Mensen met een depressie hebben sowieso vaak concentratie- en geheugenproblemen. Daardoor hebben ze het soms moeilijk om verbale informatie – wat psychotherapie toch is – tot zich te laten doordringen. Als je de automatisen van het piekeren kunt ombuigen, bijvoorbeeld door gerichte interventies als onze computertraining, zie je dat de proefpersonen wat meer openstaan voor positieve of nieuwe informatie. Dat kan helpen om de psychotherapie beter te doen aanslaan.

Een andere training die effect lijkt te hebben, is geheugentraining. Daarbij gaan we het geheugen van de proefpersonen heel sterk belasten. Ze moeten taken uitvoeren waarbij hun werkgeheugen heel snel informatie moet opnemen. Zolang ze zich op die taak concentreren, zien we dat het piekergedrag vermindert. En die effecten zijn blijvend: ook drie maanden na de training, bleek deze groep minder te piekeren dan de controle-groep die geen training had gekregen.'

### Dus het werkt?

'Niet in de zin dat we met zijn allen aan de computertraining moeten gaan. Maar ons onderzoek is wel erg hoopgevend voor een aantal kwetsbare populaties. Onder meer mensen die vroeger al een depressie hebben meegemaakt, hebben een hoger risico op een nieuwe depressie. Ze hebben ook meer de neiging om te piekeren. Bij hen lijkt onze computertraining zinnige effecten te hebben.' ♦

## PIEKERENDE STUDENTEN? NIET ABNORMAAL

Ook studenten en doctorandi hebben wel eens de neiging tot overmatig piekeren. 'Zeggen dat het om een risicogroep gaat, is overdreven', zegt professor Ernst Koster. 'Maar de overgang naar de universiteit is natuurlijk een belangrijke transitiefase. Je gaat op jezelf wonen, er zijn de academische uitdagingen en ook sociaal verandert er heel wat. Je wordt dus geconfronteerd met veel andere aspecten van jezelf. Doctorandi worden dan weer geconfronteerd met specifieke academische uitdagingen.'

'Het is niet abnormaal dat je in een dergelijke situatie af en toe piekert. Maar ook hier kan het uit de hand lopen. Dan doe je beter vroeg dan laat een beroep op de studentenpsychologen. Die hebben verschillende trainingen om bijvoorbeeld te leren omgaan met faalangst, of om je piekergedrag onder controle te houden.'

#UGENT



UGent @ugent  
31 maart 2018

Deze zomer toert de UGent met een mobiel atelier door de Gentse straten. Telkens gaan een kunstenaar en een wetenschapper mee. Maak vandaag kennis met het kinderproject **#utopia** tijdens het afsluitfeest van de jeugdboekenmaand in De Krook.  
<http://www.ugent.be/utopia>

WAT IS ER GAANDE OP:     

[facebook.com/ugent](https://facebook.com/ugent) • [instagram.com/ugent](https://instagram.com/ugent) • [twitter.com/ugent](https://twitter.com/ugent) • [pinterest.com/ugent](https://pinterest.com/ugent) • [linkedin.com/company/ghent-university](https://linkedin.com/company/ghent-university)

## CHANSON EN WETENSCHAPPERS



Je kent vast Belezen Wetenschappers, het literaire salon van de UGent dat professoren en onderzoekers uitnodigt om een boom op te zetten over hun favoriete lectuur. In april komt er een speciale editie, in het kader van de focus op Frankrijk.

Presentator Pat Donnez ontvangt enkele UGent'ers voor een gesprek over hun favoriete Franse chansons. Het blijft natuurlijk niet bij woorden: het trio Lien De Greef,

Tom Callens en Pablo Casella zorgt voor live muziek. Wedden dat je meezingt?

'Chanson en wetenschappers' vindt plaats op woensdag 25 april 2018 om 20 uur in De Krook, zaal Blauwe Vogel. Inschrijven kan via <https://webappsx.ugent.be/eventManager/events/chansonwetenschappers>



## STADSLLOOP: REN MEE IN EEN UGENT-SHIRT!

Op zondag 20 mei 2018 vindt de Stadsloop De Gentenaar plaats, een klassieker voor duizenden enthousiaste lopers. Je kunt kiezen tussen 5 of 10 km loopplezier, dwars door de historische binnenstad. De Stadsloop 5 km start om 14 uur en de Stadsloop 10 km om 15 uur.

Een tip om het plezier nog te verhogen? Loop mee in een exclusief UGent-loopshirt: dat krijg je cadeau als je als

personeelslid of alumnus inschrijft via de UGent. De deelnameprijs bedraagt 10 euro (Stadsloop 5 km) of 15 euro (Stadsloop 10 km), inclusief bevoorrading onderweg en aan de finish. Je loopshirt krijg je als je voor de start aanmeldt aan de UGent-stand op het Sint-Pietersplein.

Het inschrijvingsformulier vul je ten laatste op woensdag 25 april online in: [www.Ugent.be/stadsloop2018](http://www.Ugent.be/stadsloop2018)

## EEN MIDDAG VOL DUURZAME INSPIRATIE

De UGent blijft timmeren aan een toekomst die ecologisch, sociaal en economisch duurzaam is. Om studenten en personeel te inspireren wordt een 'gala van de duurzame universiteit' georganiseerd, met aantrekkelijke toekomstbeelden en heel wat suggesties voor acties, beleidsmaatregelen en experimenten. Op het programma staan een reeks 'special guests':

- De Climate Response: een collectief van wetenschappelijk opgeleide jonge mensen die vakoverschrijdende conclusies presenteren
- De denktank Transitie UGent, met een nieuw memorandum voor een duurzamere universiteit



- studenten, vakgroepen en diensten, die worden gelauwerd om hun engagementen.

De middag vindt plaats op 3 mei 2018 van 11.30 tot 14 uur in Het Pand, Onderbergen 1, 9000 Gent. Graag vooraf inschrijven via [www.ugent.be/transitie](http://www.ugent.be/transitie)



Eind maart zette een opvallende imagocampagne een van de absolute kernwaarden van de UGent in de kijker: gedreven studenten opleiden tot kritische en geëngageerde denkers.

# WIE DURFT ECHT TE DENKEN?

## Nieuwe imagocampagne over het DNA van de UGent



**D**e campagne steunde op twee pijlers: een opmerkelijk sociaal experiment werd gekoppeld aan een reeks provocerende affiches.

### Gewillige slaven?

Drie gereputeerde professoren toonden zich voor het sociale experiment bereid om de waarheid voor één keer geweld aan te doen. Professor Mirjam Knockaert (vakgroep Innovatie, Ondernemerschap en Dienstenmanagement) beweerde tijdens een hoorcollege zonder blikken of blozen dat studenten gewoonweg niet in staat zijn tot ondernemerschap. Professor Lieven De Marez (vakgroep Communicatiewetenschappen) betoogde in zijn les dat de jeugd van tegenwoordig de gewillige slaaf is van de smartphone en professor Johan Braeckman (vakgroep

Wijsbegeerte en Moraalwetenschap) argumenteerde dat Darwin met zijn evolutietheorie de bal toch wel serieus had misgeslagen. Op die controversiële uitspraken reageerden de studenten met verbaasde stilte, tot iemand het woord vroeg om de professor van antwoord te dienen. Wat uiteraard de bedoeling was. Dat werd voor iedereen duidelijk toen rector Rik Van de Walle opdook om de mondige studenten naar voren te roepen en persoonlijk te feliciteren. Om het plaatje helemaal af te maken, werd het hele sociale experiment gemoniteerd tot een snedig filmpje dat via de verschillende communicatiekanalen van de UGent werd verspreid en zelfs zeer uitvoerig de pers haalde.

### Gelieve te bekladden!

Het tweede deel van de campagne was een reeks affiches in diverse UGent-gebouwen en in de straten van Gent en Kortrijk. Begin maart doken anonieme posters op met



dubieuze stellingen als 'Armoede is een erfelijke ziekte' en 'Vrouwenbesnijdenis is de beste manier om infecties te vermijden'. Doelbewust werd op de affiches heel wat witruimte gelaten, in de stiekeme hoop dat passanten in hun wiek zouden schieten en de affiches van hun eigen commentaar zouden voorzien. Dat gebeurde ook, en vanaf 20 maart werden de bekladde en duchtig becommentarieerde affiches op hun beurt op grote schaal verspreid. Alleen kregen ze nu duidelijk het UGent-logo en de vertrouwde Durf Denken-baseline mee.

### **Punt gemaakt**

Terugblikkend vindt rector Rik Van de Walle de campagne meer dan geslaagd: 'Het vraagt veel moed om voor een vol auditorium te durven reageren op een professor die met een grote

stelligheid behoorlijk foute zaken vertelt. Niet iedereen voelt zich daartoe geroepen. Maar we hebben absoluut ons punt kunnen maken: we vinden het belangrijk dat onze studenten durven te denken en vooral ook durven tegen te spreken. De UGent is een kritische universiteit met een duidelijke stem in het maatschappelijk debat. We durven te denken, dat zit in ons DNA en we moedigen iedereen aan dat ook te doen. Dat beschouwen we ook als onze missie: jongeren helpen om een kritische en onafhankelijke geest te ontwikkelen.'

### **Drie durfdenkers**

De slogan 'Durf Denken' mag natuurlijk geen dode letter blijven, maar moet elke dag opnieuw waar worden gemaakt. Op de volgende pagina's laten we daarom drie *durfdenkers* aan het woord – een alumna, een onderzoeker en een studente – die hebben laten zien hoe je 'durf denken' concreet vorm kunt geven.





**Ella Vanden Houte**

winnaar DiverGent-scriptieprijs 2018

## 'ARCHITECTUUR VOOR EEN BETERE MAATSCHAPPIJ'

'Ik rondde vorig jaar mijn master Ingenieur-architect af met een scriptie over het "non-architectuurbeleid" van Fedasil, het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers. Om mij goed te kunnen inleven, heb ik een jaar vrijwilligerswerk gedaan in asielcentra. Het gaat stuk voor stuk om gebouwen die eigenlijk niet geschikt zijn om vluchtelingen langdurig op te vangen. Puur materieel valt het nog wel mee: de mensen kunnen er slapen, douchen en eten. Maar bij de inrichting werd geen rekening gehouden met de behoefte van die kwetsbare en vaak getraumatiseerde mensen aan privacy, rust en zelfstandigheid. Ze zitten er ook letterlijk in een isolement. De gesloten architectuur moedigt spontane contacten met de buitenwereld allerminst aan. Met enkele kleine ingrepen kun je nochtans al veel vooruitgang boeken. Je zou het nu zeer strenge onthaal bijvoorbeeld kunnen omvormen tot een open lobby. Door aandacht te schenken aan zulke ruimtelijke kwaliteiten, in plaats van louter op vierkante meters en aantallen te focussen, zouden de mensen zich veel meer thuis kunnen voelen.

Durven denken, dat is zeker iets wat in onze opleiding enorm leefde. We leerden kritisch naar ons eigen werk en dat van anderen te kijken. We moesten onze keuzes beargumenteren en gingen actief op zoek naar de verborgen agenda achter een bepaalde visie. Ik koos ook altijd bewust voor maatschappelijk relevante keuzevakken. Voor Geschiedenis van de niet-Europese stad bijvoorbeeld heb ik me verdiept in de Gentse Afro-Asian shops. Dergelijk antropologisch onderzoek vond ik altijd bijzonder interessant.

Intussen weet ik wel zeker dat ik niet in een klassiek architectenbureau thuishoor. Het kan nog tal van richtingen uitgaan, maar ik wil absoluut een job waar ik mijn engagement in kwijt kan!







Koen Aerts  
vakgroep Geschiedenis

## 'INZICHT IS BELANGRIJKER DAN KENNIS'

'Als het thema dat mogelijk maakt, ga ik de vertaling van mijn wetenschappelijk onderzoek naar het brede publiek niet uit de weg. Tenslotte wordt dat onderzoek gefinancierd door de gemeenschap. Ik vind het maar normaal dat ik me niet louter toeleg op publicaties in internationale toptijdschriften, maar in eigen land ook het maatschappelijke debat aanga. Daarom heb ik drie jaar geleden bij de VRT aangeklopt met het idee van de reeks *Kinderen van de collaboratie*. Ik had al vaak gemerkt dat het oorlogsverleden van Vlaanderen nog altijd heel erg leeft. Het momentum is urgenter dan ooit, want over twintig jaar zijn er amper nog rechtstreekse getuigen van Wereldoorlog II over. Dat besef heeft de VRT mee overtuigd om in een vervolgreeks de spots op de kinderen van verzetsstrijders te richten. Die reeks komt eind volgend jaar op de buis.

In het kader van het vak Mondelinge Geschiedenis sturen professor Bruno De Wever en ik studenten op pad om mensen te interviewen die zijn opgegroeid in de schaduw van het oorlogsverleden van hun ouders of grootouders. Door hen in te schakelen in een concreet onderzoeksproject hopen we hun ontwikkeling tot onafhankelijke en kritische denkers te bevorderen. Want dat is in mijn ogen toch een van de hoofdtaken van deze instelling. Inzicht is veel belangrijker dan pure kennis. Dat onze studenten vervolgens niet alleen zichzelf maar ook hun eigen universiteit tegen het licht houden, hoort daar gewoon bij. Zo stelden een aantal van hen dit voorjaar het eredoctoraat van de Peruaanse econoom Hernando De Soto openlijk in vraag. Zoiets moet wat mij betreft absoluut kunnen. Het is een bewijs dat onze slogan 'durf denken' geen dode letter blijft, maar met 'durf doen' meteen ook een vertaling krijgt in de realiteit.'





**Caro Lenoir**

Psycholoog van het Jaar

## 'ONTWIKKEL JE EIGEN VISIE'

'Ik ben in juni vorig jaar afgestudeerd als master in de klinische psychologie. Kort daarvoor was ik al bij vzw Habbekrats gestart om in Oostende het eerste OverKop-huis vorm te geven. Sinds oktober kunnen jongeren tot 25 jaar bij mij en mijn OverKop-collega's terecht voor gratis en laagdrempelige therapeutische hulp. Omdat de functie alleen nog maar op papier bestond, heb ik in grote lijnen zelf uitgezocht hoe ik mijn opdracht het best kon invullen. Intussen zijn er elders in Vlaanderen nog vier OverKop-huizen gestart. De collega's daar hebben zich deels op mijn pionierswerk gebaseerd. Daarom besloot de vereniging van Gentse Alumni Psychologie (GAP) om mij de prijs voor Psycholoog van het Jaar te geven. Daar ben ik natuurlijk heel blij mee – het heeft mijn zelfvertrouwen een enorme boost gegeven.

Eigenlijk behoor ik op mijn 23ste zelf nog tot de doelgroep van OverKop. Tegelijk is mijn beperkte ervaring een groot voordeel. De jongeren die hier komen, leren mij op een heel losse manier kennen en beschouwen me waarschijnlijk veeleer als een vriendin dan als een psycholoog. De taakomschrijving – psycholoog tussen de jongeren – zegt het helemaal: ik stel me niet boven hen, maar probeer hen gewoon zo goed mogelijk te begrijpen. En blijkbaar voelen ze zich door die aanpak erg op hun gemak.

Aan de UGent hebben de docenten ons nooit expliciet op het hart gedrukt dat we moeten durven te denken, maar onderhuids zat die gedachte er natuurlijk altijd wel in. In dit vakgebied is het enorm belangrijk om je eigen visie en stijl te ontwikkelen. Dat ik in mijn job zo vlot mijn weg heb gevonden, heeft dan ook zeker te maken met de sterke fundamenten die ik tijdens mijn studies heb meegekregen! 💡





# DE INDISCHE DROOM

**Ayla Joncheere, postdoctoraal onderzoeker bij de vakgroep Talen en Culturen, legt zich toe op de studie van de Indische Kalbeliya-dansgemeenschap. Daarnaast staat ze met haar dansgezelschap Bollylicious ook zelf op de planken.**

'Als meisje van 12 raakte ik gefascineerd door de romantische cultus van de Indische zigeunerdans. Ik volgde een workshop en ging me erin verdiepen. Omdat de danseressen die ik ontmoette nauwelijks Engels spraken, besloot ik aan de UGent Indische Talen en Culturen te studeren. Vanaf 2006 trok ik regelmatig naar de deelstaat Rajasthan, om mij er onder te dompelen in de leefwereld van de Kalbeliya-vrouwen. Met een BOF-beurs heb ik er voor mijn doctoraat vier jaar lang etnografisch en antropologisch veldwerk verricht.

Algemeen werd aangenomen dat de Kalbeliya-dans teruggaat op een eeuwenoude traditie. Dat klopt niet, heb ik ontdekt. Die mythe werd in 1981 gecreëerd om er een toeristische industrie omheen te kunnen bouwen. Het straffe is dat de UNESCO de Kalbeliya-dans intussen heeft erkend als traditioneel werelderfgoed. Met slimme marketing kun je het dus ver schoppen.

In 2013 heb ik met drie danscollega's en vrienden het collectief Bollylicious opgericht, om aan te tonen dat Indische dans veel meer is dan wat folkloristische entertainment. Intussen hebben we twee volwaardige zaalvoorstellingen, met een mix van verschillende Indische dansvormen. We trekken ook geregeld naar het buitenland. Tijdens de reis van koning Filip en koningin Mathilde naar India vorig jaar hebben we daar voor hen opgetreden.

Eigenlijk heb ik twee voltijdse jobs, want we repeteren makkelijk veertig uur per week. Dat is fysiek soms zwaar, maar toch hoop ik mijn twee passies nog een tijdje te kunnen combineren. Mijn ervaringen in de dans helpen me namelijk echt bij mijn academische werk. En omgekeerd geeft mijn wetenschappelijke achtergrond onze avonturen met Bollylicious de nodige verdieping mee.'

[www.bollylicious.org](http://www.bollylicious.org)



De UGent pioniert in Europa

# ERASMUS ZONDER PAPIERMOLEN

De UGent is al van bij het begin een enthousiast deelnemer aan Erasmus+, het EU-programma voor onderwijsamenwerking binnen Europa. Met het project Erasmus Without Paper bevestigt ze die rol. En dat is belangrijk, zeggen beleidsmedewerkers internationalisering Paul Leys en Andries Verspeeten.

→ PAPIERSTROOM  
DIGITALISEREN

Andries Verspeeten (links) en Paul Leys:  
'Door de papierstroom te digitaliseren,  
kun je veel werk besparen.'



## Waarom vindt de UGent Erasmus zo belangrijk?

**Andries Verspeeten:** 'In de eerste plaats omdat het programma tegemoetkomt aan de doelstelling van de UGent om studenten internationale ervaring te laten opdoen. Dat is nodig in een wereld die steeds internationaler en multicultureler wordt. Daarnaast is Erasmus ook goed voor de kwaliteit van ons onderwijs. Door het contact met andere universiteiten kun je veel leren.'

**Paul Leys:** 'De UGent wordt algemeen beschouwd als een belangrijke speler in Erasmus. In het academiejaar 2016-17 stuurden we binnen het Erasmusprogramma 1.095 studenten uit en kwamen 927 buitenlandse studenten bij ons studeren. Daarmee spelen we in de Europese topliga. Maar die cijfers zeggen niet alles. Het is

vooral ook door projecten als Erasmus Without Paper dat we onze zichtbaarheid vergroten in het Europese hogeronderwijslandschap. Met EWP kunnen we het Europese beleid mee vorm geven.'

## Wat houdt Erasmus Without Paper precies in?

**Paul Leys:** 'EWP wil de administratie die bij Erasmus hoort zoveel mogelijk digitaal en geautomatiseerd laten verlopen. Veel van die administratie is er om goede redenen. Je moet nu eenmaal *learning agreements* en andere documenten hebben om de kwaliteit van de uitwisseling te waarborgen. Maar de tijd die je aan administratie besteedt, kun je niet aan andere zaken besteden. Het algemene aanvoelen is dat de administratieve overlast de kwaliteit in de weg gaat staan.'

**Andries Verspeeten:** 'Die papiermolen is er altijd geweest. Maar intussen is Erasmus sterk





- gegroeid. Door de papierstroom te digitaliseren, kun je veel werk besparen en meer inzetten op de omkadering. De huidige generatie studenten is daar vragende partij voor. Die ga je echt niet gelukkig maken met een berg papier. En het milieu is er ook niet mee gediend.'

'De druk op de Europese Commissie om iets aan de administratieve overlast te doen, is groot. Maar Europa heeft eigenlijk niet veel te zeggen over onderwijs: het heeft alleen aanvullende bevoegdheden tegenover de lidstaten. Daarom wordt gekeken naar instellingen als de onze om het voortouw te nemen. De UGent heeft veel ervaring op het gebied van internationale uitwisseling. In de loop der jaren hebben we bijna 2.000 Erasmusakkoorden gesloten met meer dan 500 instellingen. De kans is reëel dat andere instellingen iets overnemen als wij mee aan de kar trekken.'

## PRIJS!

Dat de UGent goed bezig is, blijkt onder meer uit de vermelding van Erasmus Without Paper als *Good Practice* in het Erasmus+ Jaarverslag en andere officiële EU-documenten. Andries Verspeeten: 'Natuurlijk zijn we niet de enigen die als goede praktijk vermeld staan. Vroeger werden ook heel wat andere UGent-projecten vermeld. Maar het versterkt toch onze status als pionier in het Europese onderwijsbeleid.'

Onlangs ontving de UGent ook de *EAI Award for Innovation in Internationalisation*. 'Onder meer een erkenning voor onze bereidheid om kennis met anderen te delen. Samenwerken brengt iedereen een heel stuk verder!'

## Hoe zit EWP in elkaar?

**Paul Leys:** 'Elke hogeroponderwijsinstelling werkt met een eigen of aangekocht systeem voor het beheer van haar mobiliteiten. Het doel is om al die verschillende systemen met elkaar te laten communiceren via een gemeenschappelijk netwerk. Elk systeem maakt dan de vertaalslag naar de standaarden van het netwerk. Zo zouden we de studentengegevens van bijvoorbeeld Warschau kunnen gebruiken zonder dat daar nog veel manueel werk aan te pas hoeft te komen.'

'Het idee om zo'n netwerk te realiseren, is al in 2012 gegroeid bij de UGent en een aantal partners. In 2016 heeft Europa geld ter beschikking gesteld om een proof of concept te maken: een bewijs dat zo'n netwerk technisch en praktisch haalbaar is. Daar is twee jaar voor uitgetrokken – een heel ambitieuze timing, mag ik wel zeggen. Nu is er een vervolgproject, weer voor twee jaar, om het netwerk echt vorm te geven.'

## En lukt dat?

**Paul Leys:** 'Het proof of concept is er, de tests zijn volop bezig. Maar wat vooral belangrijk is: in 2021 wordt een nieuw Erasmusprogramma uitgerold. Tegen dan wil de Europese Commissie een duidelijk antwoord formuleren op de kritiek dat de administratieve last van Erasmus te zwaar is. EWP wordt waarschijnlijk een belangrijk onderdeel van dat antwoord. Het is een van de flagship projects van de Commissie, en je ziet dat er steeds meer naar wordt verwezen in beleidsdocumenten. We hebben de wind dus in de zeilen. Dat betekent natuurlijk ook dat we niet zomaar ons ding kunnen doen. Er is een zekere druk om te bewijzen dat het project zal opleveren wat het moet opleveren.'

**Andries Verspeeten:** 'Een belangrijk aspect wordt de inclusiviteit van het systeem.'

Het mag geen project zijn waar alleen de top-10 van de hogeronderwijsinstellingen aan deelneemt. Het heeft geen zin om een digitale flow te ontwikkelen als je met de andere instellingen toch nog alles op papier moet doen. Veertig procent van de meer dan 4.000 uminstellingen binnen Erasmus werkt momenteel met Excel-files of kleine databanken. Het gaat vaak om kleine instellingen die per jaar vier of vijf studenten uitsturen. Die willen uiteraard geen zware investeringen doen in geavanceerde systemen. Ook die instellingen moeten we aan boord krijgen, zodat ze tenminste de basisgegevens met het netwerk kunnen uitwisselen. EWP kan alleen maar werken als de kritische massa groot genoeg is.'

**Paul Leys:** 'Daarom zou het niet slecht zijn als de Europese Commissie EWP zou verplichten, ze heeft dat idee trouwens zelf al verkondigd. Dan wordt de kritische massa vanzelf groot genoeg.'

### Waar willen jullie uiteindelijk landen?

**Andries Verspeeten:** 'De bedoeling is dat een Erasmusstudent alle administratie via één digitale app kan beheren, van bij de begininformatie over de goedkeuring van het learning agreement tot en met alle praktische zaken tijdens de uitwisseling.'

**Paul Leys:** 'Die officiële Erasmusapp bestaat overigens al. Je vindt er onder meer een checklist met informatie over de verschillende stappen die je moet doorlopen tijdens een het volledige proces van de uitwisseling. Hoe je Belgische frieten maakt, was trouwens een tijd lang een van de toptips in de app (*lacht*). Het is nu de bedoeling om die app stelselmatig uit te breiden tot één one-stop-shop voor

alle Erasmusadministratie, zoals Oasis dat is voor de interne administratie aan de UGent. Met Erasmus Without Paper als link tussen de twee, zodat je gegevens geen twee keer moet invullen. Daarom ook werken we voor EWP heel nauw samen met de directie ICT! ♦





## Alumna Fanny Douvere leidt het mariene erfgoedprogramma van Unesco

# 'IK WAS EEN LAATBLOEIER'



Erfgoed vind je niet alleen op het land – ook in en rond de zee liggen heel wat pareltjes. Unesco zet zich in om die gebieden zo goed mogelijk te beschermen. Aan het hoofd van het mariene erfgoedprogramma: UGent-alumna Fanny Douvere.

**J**e werkt sinds 2009 voor de Unesco in Parijs. Was je voorbestemd voor een internationale carrière?

**Fanny Douvere:** 'Helemaal niet. Toen ik 12 was, kwam ik zelfs in het BSO terecht. Ik ben geboren in december en had wat achterstand op de andere leerlingen in mijn klas. Ik ben een laatbloeier, denk ik. Toen ik in het tweede jaar BSO nog wilde overstappen naar het ASO had ik eigenlijk al te veel gemist om alles nog op mijn eentje te kunnen ophalen.'

**Hoe heb je de stap naar de universiteit gezet?**

'Na het middelbaar heb ik een zevende jaar gedaan om mijn A2-diploma te behalen. Daarna studeerde ik voor medisch secretaresse. Tijdens mijn stage kwam ik terecht bij een koppel pas afgestudeerde advocaten – heel efficiënte, toffe mensen die met enthousiasme over de universiteit vertelden. Voor mij was dat een onbekende, fascinerende wereld: in mijn familie of vrienden-



**MADE@UGENT**

**Fanny Douvere**

° 1973

Doctor in de Politieke  
Wetenschappen (2010)





© UNESCO / Andreas Kraeger

kring had nog niemand doorgestudeerd. Waarom zou ik zelf ook geen jaartje proberen te studeren aan de UGent, stelden de advocaten voor. Zij hadden gemerkt dat ik meer in mijn mars had.'

### **Waarom koos je voor Politieke Wetenschappen?**

'In het BSO had ik geen geschiedenis of wiskunde gekregen, wat al heel wat richtingen uitsloot. Politieke Wetenschappen leek me interessant én haalbaar.'

### **Voelde je je er meteen thuis?**

'Die eerste dagen op de Blandijn vergeet ik nooit. Het vak Moderne Geschiedenis vond ik heerlijk. Ik had nog nooit geschiedenis gekregen op school. Later begon ik me, onder meer dankzij professoren als Ruddy Doom en Rik Coolsaet, meer en meer te interesseren voor de wereldwijde politiek. Maar wie mij nog het meest heeft beïnvloed, is Frank Maes. Bij hem heb ik Diplomatiek Recht gevolgd. Ik heb er zelfs even van gedroomd om diplomaat te worden.'

“Als het met de oceanen fout gaat, heeft dat gevolgen voor de hele planeet”

### **Heb je je ook in het studentenleven gestort?**

'Nee, dat is grotendeels aan mij voorbijgegaan. Omdat ik niet op kot mocht, moest ik elke dag pendelen naar Oostende. Erg vond ik dat niet – ik was al blij dat ik aan de universiteit kon studeren. Het was hard werken, ik moest heel wat achterstand inhalen. Aan de andere kant was mijn achtergrond ook wel een voordeel. Ik nam mijn studies heel serieus. Samen met enkele vriendinnen die hun studies ook heel ernstig namen, behoorde ik tot de zeldzame studenten die om 8.30 uur 's ochtends opdaagden voor de les Moderne Geschiedenis (*lacht*)! →



© Nekton Mission

### → **DIEP IN DE ZEE**

Fanny Douvere verkent de Sargassozee, internationaal gebied dat in aanmerking komt als Werelderfgoed.



© Nekton Mission

### → **Leverden al je inspanningen ook resultaat op?**

'Ik was geslaagd zonder herexamens. Nu, ik heb ook hulp gekregen. De UGent voorziet in steun voor mensen zoals ik die met een achterstand aan hun studies beginnen. Zo heb ik heb assistentie ingeroepen voor het vak Statistiek. Zonder de hulp van Beatrijs Moerkerke, zo heette mijn begeleidster, had ik misschien nooit gestaan waar ik nu sta.'

### **Hoe is je interesse voor de oceanen dan ontstaan?**

'Nadat ik afgestudeerd was, heb ik deelgenomen aan het examen diplomatie, helaas zonder succes. Ik moest een jaar wachten voor een tweede poging. Professor Frank Maes stelde me voor om intussen mee te werken aan een project rond ruimtelijke planning op zee. Ik begon te lezen over de oceanen en raakte gefascineerd. Na dat project wilde ik mijn kennis over ruimtelijke planning op zee nog verdiepen. Ik heb vier jaar rond het thema gewerkt bij de Intergovernmental Oceanographic Commission, en vandaag gebruik ik mijn kennis om de mariene erfgoedsites te beschermen bij de Unesco. Cruciaal was ook het Vlaamse stagefinancieringsprogramma: dat gaf me een financieel ruggensteuntje, zodat ik een onbetaalde stage bij Unesco kon doen en uiteindelijk kon doorgroeien bij de Verenigde Naties.'

### **Ruimtelijke planning op zee: wat moet ik me daar bij voorstellen?**

'Bij mariene ruimtelijke planning analyseer je verschillende menselijke activiteiten in de zee – scheepvaart, visvangst, windmolenparken – en je organiseert ze op

zo'n manier dat je economische en sociale doelen realiseert en tegelijk ook het mariene milieu beschermt. Op het gebied van mariene ruimtelijke planning is Vlaanderen niet toevallig een voortrekker: in de Noordzee komen heel wat activiteiten en belangen samen. Dan moet je alles wel goed plannen.

Eigenlijk heeft het project rond mariene ruimtelijke planning aan de UGent mijn carrière gelanceerd. Omdat de kennis over die materie nog in zijn kinderschoenen stond, werd ik al snel een autoriteit: ik werd uitgenodigd op conferenties en zelfs het Witte Huis won mijn advies in. Ik begon artikels te publiceren die de basis vormden voor mijn doctoraat, dat ik in 2010 heb afgewerkt.'

### **Wat doe je precies bij de Unesco?**

'Mijn team en ik moeten de mariene erfgoedsites beschermen – gebieden die een uitzonderlijke waarde hebben door hun unieke biodiversiteit of ecosysteem, of gewoon



omdat ze zo ontzettend mooi zijn. Denk maar aan The Great Barrier Reef in Australië of de Galápagoseilanden, of dichterbij huis aan de Waddenzee. In totaal zijn er zo 49 gebieden die we constant monitoren. Daarnaast bouwen we een netwerk op van parkbeheerders die *best practices* delen. We doen ook aan *capacity building*: we leren de parkbeheerders hoe ze aan de hand van mariene ruimtelijke planning de waardevolle gebieden goed kunnen conserveren. En we gaan op zoek naar nieuwe gebieden die op de Werelderfgoedlijst thuishoren. We focussen ons op de internationale wateren: delen van de oceanen die onder de jurisdictie van geen enkel land vallen, maar waar wel pareltjes te vinden zijn – onderwatervulkanen, rotsformaties die lijken op een gezonken stad of drijvende regenwouden.'

### **Wat zijn de grootste bedreigingen voor de mariene erfgoedsites?**

'Een van de grootste uitdagingen is illegale visvangst, die bijna een derde van alle zee-

gebieden op de Werelderfgoedlijst bedreigt. Ook de klimaatverandering is nefast, vooral dan voor de koraalriffen – naast olieboringen, ongecontroleerd toerisme en vervuiling. Een opkomend probleem is de 'plastic soep'. Momenteel zitten we samen met experts en ngo's om te bekijken hoe we die problemen kunnen aanpakken.'

### **Waarom is het zo belangrijk om de oceanen te beschermen?**

'Weinig mensen beseffen dat zowat 70 procent van onze planeet uit oceanen bestaat. Die zorgen mee voor water, voedsel en zuurstof. Wist je dat de helft van de zuurstof op aarde wordt geleverd door de zee? *Every second breath comes from the ocean*, zoals de bekende uitdrukking luidt. Veel bevolkingsgroepen hangen voor hun voeding af van de zee en de oceanen regelen ook ons klimaat. Als er met dat ecosysteem iets fout loopt, dan heeft dat gevolgen voor de hele planeet. Gevolgen die je niet zomaar terugdraait. We moeten ons daarom dringend afvragen of er geen grenzen zijn aan economische groei en aan kustontwikkeling.' ♦



U DENKT?



Professor **Lies Lahousse** is verbonden aan de vakgroep Bioanalyse en werd in 2018 verkozen als lid van de Jonge Academie.

‘TIJD VERLIEZEN,  
DAAR HEB IK  
EEN HEKEL AAN’

## → **DE SPELREGELS**

We leggen een UGent'er 10 vragen voor, een mix van persoonlijke vragen en vragen over zijn of haar vakgebied.

### **1** Hebt u er altijd van gedroomd om wetenschapper te worden?

Als heel klein meisje al – op de boerderij waar ik opgroeide zocht ik kruiden om er geneesmiddelen van te maken.

### **2** Aan wat (of wie) had u als kind een hekel?

Aan wachten, me vervelen, tijd verliezen – een trekje dat onze oudste zoon duidelijk heeft geërfd ...

### **3** Aan welk voorwerp bent u het meest gehecht?

Aan mijn saxofoon. Ik speel al van jongs af aan en er zijn mooie momenten en vriendschappen aan verbonden.

### **4** Kunt u in 40 woorden uitleggen wat u precies doet?

Ik onderzoek hoe we het gebruik van geneesmiddelen veiliger en doeltreffender kunnen maken. Door inzicht te krijgen in risicofactoren – aanleg, levensstijl, omgeving – en in de effecten van medicatie probeer ik gepersonaliseerde therapieën te ontwikkelen, op maat van de patiënt.

### **5** Uw doctoraatsonderzoek steunt op The Rotterdam Study. Wat is dat?

Dat is een bevolkingsonderzoek bij ruim 15.000 – straks bijna 20.000 – 40-plussers in een Rotterdamse wijk. Het onderzoek loopt al sinds 1990 en de deelnemers laten om de vier jaar hun gezondheid screenen. Dat levert een schat aan informatie op over oorzaken en behandeling van allerlei ouderdomsziektes. Diverse disciplines werken samen om die in kaart te brengen.

### **6** Welke inzichten hebt u bijvoorbeeld uit The Rotterdam Study gehaald?

Dat chronisch obstructief longlijden (COPD) geassocieerd is met een verhoogd risico op plotse hartdood en met kleine bloedingen in de hersenen – dat laatste kan een rol spelen bij cognitieve achteruitgang. Dat zou je kunnen voorkomen door nog sterker in te zetten op stoppen met roken en door mensen met mild COPD al vroeg cardiovasculaire medicatie voor te schrijven.

### **7** Stel: u krijgt levenslang onbeperkte onderzoekskredieten. Wat doet u ermee?

Ik zou in Vlaanderen een grootschalig bevolkingsonderzoek opzetten om risicofactoren van aandoeningen en het gebruik en de effecten van therapieën in kaart te brengen, uiteraard met respect voor de privacy van deelnemers. Onafhankelijk academisch onderzoek is de beste manier om de big data die zo'n populatieonderzoek oplevert te ontginnen.

### **8** Waar ligt u soms wakker van?

Interdisciplinair onderzoek is razend interessant, maar soms lig ik wel eens te piekeren als het allemaal te traag vooruitgaat of de financiering niet vlot ...

### **9** Hoe ziet u uw rol bij de Jonge Academie?

Met andere jonge wetenschappers brainstormen, over de grenzen van universiteiten en disciplines heen bespreken hoe we in het maatschappelijk debat de stem van jonge onderzoekers kunnen laten horen, meedenken om het fundamenteel onderzoek in Vlaanderen beter te organiseren: dat lijkt me enorm boeiend.

### **10** Hoe ontspant u zich het best/het liefst?

Met familie of vrienden, of door creatief bezig te zijn: muziek, fotografie, schilderen ... Soms ben ik jaloers op mijn kinderen omdat die zich nog ongeremd kunnen uitleven.

UIT FASCINATIE  
VOOR INDIA HEEFT  
AYLA JONCHEERE  
BOLLYLICIOUS  
OPGERICHT.  
WAT DOET DAT  
GEZELSCHAP?



## DIE DURFT DENKEN

# HOED JE VOOR ROOFDIEREN

Publiceren in het Klingon, de verzonden taal uit Star Trek? Professor Peter Finke (vakgroep Omgeving, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen) deed het – als hoax om zijn masterstudenten te waarschuwen tegen *predatory journals*.

'Wereldwijd staan onderzoekers onder publicatiedruk. Ze kunnen terecht in klassieke wetenschappelijke tijdschriften die volgens het abonneemodel werken, of in online, gratis toegankelijke 'open access'-tijdschriften. Om zichzelf te financieren vragen ze van de auteur een vergoeding. De meeste open access journals zijn ernstig en peerreviewed, maar er bestaan ook roofzuchtige uitgevers, die het 'open access'-uitgeefmodel misbruiken. Ze incasseren wel de vergoeding, maar leveren geen fatsoenlijke redactionele diensten en geen peer-reviewproces.

Zelf krijg ik elke dag wel een paar aanvragen van zo'n *predatory journal*. Meestal verdwijnen die in de spambox. Omdat ik nieuwsgierig was naar hun wetenschappelijke screening, haalde ik een oud, ongepubliceerd artikel door een vertaalappje dat teksten vertaalt in de Star Trek-taal Klingon en mailde dat naar zo'n uitgever. Mijn artikel werd prompt – dus zonder enige peer review – aanvaard en ik kreeg al meteen een pdf'je, met de vraag om 80 dollar te betalen. Dat deed ik, waarop me proofreading en copyediting werden beloofd. Tien dagen later stond mijn onveranderde artikel, in het Klingon, op hun website: *Digital Soil Mapping in Belgium: potential lo' neH He 'angbagh wltlha' Sep.*

Uit de klauwen van malafide uitgevers blijven?  
Op <https://beallslit.weebly.com> vind je een geactualiseerde lijst van *predatory journals*. Meer tips: <https://onderzoektips.uqent.be/nl/tips/00001686/>



ANTWOORD

Blader terug  
voor de vraag ...

# DANSEN!

